

Referat fra møte teknisk beregningsutvalg for nasjonale e-helseløsninger

<i>Møte</i>	3/2020
<i>Dato</i>	03.09.2020
<i>Tid</i>	10:00 – 13.00
<i>Sted</i>	Direktoratet for e-helse, Verkstedveien 1 Skøyen, Oslo Skype
Medlemmer	Anne-Lise Härter, Apotekforeningen Sidsel Nordhagen, Lørenskog kommune Linn Mydland, Bergen kommune Martin Fjordholm, KS Bjørn Nilsen, Helse Nord RHF Erik M. Hansen, Helse Vest IKT Hanne Gaaserød, Helse Sør Øst RHF Egil Johannesen, Legeforeningen Johan Ronæs, Norsk Helsenett SF Karl Vestli, Direktoratet for e-helse, leder av utvalget Jon Helge Andersen, Direktoratet for e-helse, leder av sekretariatet
Sekretariat	Hilde Lyngstad, Norsk Helsenett SF Fredrik Glorvigen, Norsk Helsenett SF Frode Johansen, Norsk Helsenett SF Marit Albinson, Norsk Helsenett SF Anne Merete Crosby, Direktoratet for e-helse Karen Lima, Direktoratet for e-helse Kjersti Skavik, Direktoratet for e-helse Ole Bryøen, Direktoratet for e-helse Jørgen Gaarud, Direktoratet for e-helse
<i>Ikke til stede</i>	
Øvrige	Harald Storbekkrønning, Helse Sør-Øst RHF (tilhører) Frank Ivar Aarnes, Helse Sør-Øst RHF (tilhører) Terje Wistner, KS (tilhører) Pål Alm-Kruse, Legeforeningen (tilhører)

Sak	Tema	Sakstype
1/20	Godkjenning av innkalling og dagsorden	Godkjenning
2/20	Budsjett og prognose 2020 og budsjett 2021	Orientering
3/20	Fordelingsprinsipper	Drøfting
4/20	Veien videre og møtedato vår 2021	Drøfting
	Eventuelt	

Sak	Tema	Sakstype
1/20	Godkjenning av innkalling og dagsorden	Godkjenning
	Innkalling og dagsorden ble godkjent uten kommentarer. Karl Vestli innledet med redegjørelse for hvordan lovarbeid (e-helseloven, Prop. 65L) og tilhørende forskriftsarbeid henger sammen med arbeidet i Teknisk beregningsutvalg.	
2/20	Budsjett og prognose 2020 og budsjett 2021	Orientering
	Fredrik Glorvigen presenterte årsprognose for 2020 og 2021-budsjett for de nasjonale e-helseløsningene grunndata, kjernejournal, e-resept, helsenorge og helse-id.	

	<p>Årsprognosen for 2020 har blitt endret på grunn av at alle konsekvensene av virksomhetsoverdragelsen fra Direktoratet for e-helse nå er kjent. Videre har koronasituasjonen ført til at ressurser har blitt omdisponert og oppgaver utsatt. Årsprognosen er derfor lavere enn tidligere vist, og NHN vil gjennomføre noen av oppgavene i 2021.</p> <p>Grunndata RHFene stilte spørsmål om hva som inngår i forbedringstiltakene i grunndata i 2021 og pekte særskilt på behovet for virksomhetsgrunndata. RHFene ønsket å få klarhet i om aktørene kan benytte seg av de nasjonale virksomhetsdataene eller om de må utvikle noe regionalt slik som Helse Sør-Øst RHF og Helse Vest RHF. NHN svarte at de vil oversende informasjon om dette til medlemmene i Teknisk beregningsutvalg.</p> <p>E-resept Apotekforeningen ønsket at drift- og forvaltningskostnadene blir delt mellom reseptformidleren og forskrivningsmodulen da apotekene ikke ønsker å betale for forskrivningsmodulen. NHN skal se om det er mulig å få til en slik kostnadsnedbryting.</p> <p>Helsenorge Effektivisering og avsluttede tiltak har ført til en besparelse på 20 MNOK, men disse midlene må benyttes til teknisk gjeld og økning i drift- og forvaltningskostnader som følge av investeringer i 2020.</p> <p>Innspill: RHFene ønsket at man skilte mellom avsluttede tiltak og effektivisering, noe NHN støtter. Videre ønsket de en kommentar til hvor realistisk det er at alle utsatte oppgaver fra 2020 faktisk lar seg gjennomføre i 2021. NHN opplyste at det er realisme i tallene, og at de vil bruke resten av året på å justere aktivitetsnivået. En ev. justering i aktivitetsnivået, vil påvirke størrelsen på midlene som overføres. Videre stilte RHFene spørsmål om avskrivningskostnader var inkludert i budsjettallene, noe NHN bekreftet at de var.</p> <p>RHFene stilte spørsmål om det udekkede behovet på 44,7 MNOK var kjent for alle berørte aktører. NHN bekreftet at de har pågående prosesser med alle berørte virksomheter.</p> <p>Kommunesiden stilte spørsmål om veksten i drift- og forvaltningskostnader kom som følge av beslutninger via ordinære styringsmekanismer. Leder av Teknisk beregningsutvalg kommenterte at det var to deler av vekst. Når det gjelder veksten som følge av investeringene i 2020 (44,7 MNOK), vises det til beslutningsprosessen rundt investeringene. Når det gjelder nødvendige forbedringer (47,7 MNOK) må man finne en måte å finansiere dette på i sektoren ved frivillig samfinansiering. Det er en risiko for at forbedringstiltakene ikke blir gjort dersom man ikke finner finansiering. Videre informerte han om at Direktoratet for e-helse og NHN forbereder en sak i NUIT 9. september som beskriver NUITs rolle knyttet til vekst i drift- og forvaltningskostnader.</p>	
--	---	--

	<p>Kommunesiden stilte spørsmål om det kunne være hensiktsmessig å skille ut koronakostnader. NHN opplyste om at koronakostnadene er holdt utenfor budsjettet som presenteres for utvalgets medlemmer. Konsekvensene av korona er tiltak NHN må utsette til 2021. Videre stilte kommunesiden spørsmål om prisjustering blir gjort i Helse- og omsorgsdepartementet. Leder av Teknisk beregningsutvalg opplyste om at prisjusteringen kommer i rammefordelingen. Kommunesiden uttrykte også behov for å se en oversikt over teknisk gjeld og forbedringsbehov/etterslep per løsning. NHN svarte at det er mulig å presentere teknisk gjeld. Videre uttalte NHNs utvalgsmedlem at Teknisk beregningsutvalg bør ha et forhold til teknisk gjeld, og at NHN skal jobbe med å tydeliggjøre dette.</p> <p>Helsenettet NHN uttalte at aktiviteter har blitt utsatt som følge av korona, og det har vært en vridning i aktivitetsnivået fra forbedringsprosjekter til videoløsninger.</p> <p>Leder av Teknisk beregningsutvalg stilte spørsmål om nivået på budsjett 2021 for helsenettet. NHN uttalte at de forholdt seg til at medlemsavgiften ikke ble endret neste år. Videre har ikke NHN en oversikt over teknisk gjeld for helsenettet p.t, men at de vil jobbe med å legge frem en slik oversikt for utvalget.</p> <p>RHFene stilte spørsmål om tre nye løsninger som NHN har foreslått at blir finansiert av aktørene, og hvorvidt de berørte aktørene var blitt gjort kjent med dette. NHN opplyste om at dialogen med sektor ikke har startet enda, og at NHN ikke vil investere i løsningene uten finansiering.</p>	
	<p>Oppfølging:</p> <ul style="list-style-type: none"> • NHN skal oversende informasjon om de nasjonale virksomhetsdataene til medlemmene i Teknisk beregningsutvalg • NHN skal se om det er mulig/hensiktsmessig å få til kostnadsnedbryting på drift- og forvaltningskostnader på reseptformidleren og forskrivningsmodulen • NHN skal i fremtidighet skille mellom avsluttede tiltak og effektivisering • NHN skal utarbeide oversikt over teknisk gjeld per løsning 	
3/20	Fordelingsprinsipper	Drøfting
	<p>Jon Helge Andersen orienterte om forslag til kostnadsfordelingsprinsipper og anbefalt kostnadsfordelingsprinsipp. Sekretariatet anbefalte at man skal bruke prinsippet teknisk klart til bruk fra NHN (B), men at prinsippet organisatorisk klart til bruk (C) som beskrevet i notatet oversendt til Helse- og omsorgsdepartementet 30.04.20 er et annet aktuelt alternativ.</p> <p>Innspill: RHFene mente det var større avstand mellom prinsipp B og C enn det sekretariatets leder muntlig ga uttrykk for. RHFene mente at alternativ B var et klart første alternativ, og at dette alternativet har sterkest støtte i alle fire vurderingskriteriene.</p>	

Kommunesiden stilte spørsmål om rapporten kunne beskrive disse prinsippene på samme måte som i presentasjonen. Videre ønsket kommunesiden et kriterium knyttet til risikofordeling og et klarere kriterium for administrasjonskostnader. Leder av Teknisk beregningsutvalg opplyste om at kommunesiden kan sende inn sine forslag til kriterier for å vurdere prinsippene til sekretariatet. Videre uttalte han at NHN har en risiko knyttet til å gjøre løsningene teknisk klare til bruk. Kommunesiden stilte også spørsmål om konsekvensene ved å gå over rammen. Leder av Teknisk beregningsutvalg svarte at fra 2022 har sektoren, i henhold til forslaget om e-helseloven, en plikt til å dekke en økning utover rammen. Grunnlaget for kostnadsøkningen er styringsmodellens ansvar.

Kommunesiden uttalte at de ønsket prinsipp D, men at de har innsett at det ikke er realistisk å få gjennomslag for dette prinsippet, og holdt derfor på prinsipp C. De trodde ikke at prinsipp B vil stimulere kommunene til å ta løsningene raskere i bruk. Videre ga kommunesiden uttrykk for at definisjonen på prinsippet teknisk klart til bruk må være tydelig.

Kommunesiden uttalte at prinsipp C var det beste alternativet og illustrerte med et eksempel ulempene ved prinsippet teknisk klart til bruk (B). Digital bekymringsmelding til DigiBarnevern er teknisk klart til bruk, men fagsystemene i kommunen er ikke klare til å ta det i bruk. Det ville derfor ha medført mye manuelle rutiner og dobbeltkostnader for kommunen å ta løsningen i bruk.

RHFene uttalte at prinsipp B var det beste alternativet fordi det legger press på samtlige aktører og gir insentiver til å ta løsningen i bruk. RHFene mente at kommunene har vært sene med å bestille endringer hos systemleverandørene. Det er opp til aktørene å gjøre seg klare organisatorisk og det er 1-2 års varsel for når en løsning er teknisk klar til bruk.

RHFene mente at det var uklart hva organisatorisk klar til bruk (C) innebar, eksempelvis om det skulle være opp til kommunene selv å definere tidspunkt for klar til bruk. Dette kan gjøre det vanskelig å administrere. Kommunesiden mente at det var mulig å definere organisatorisk klart til bruk.

Kommunesiden ga et eksempel fra Oslo kommune der løsningene piloteres i et par bydeler. Deretter må alle bydelene betale inn til sentral bedriftsenhet og ta løsningen i bruk.

RHFene uttalte at finansieringsmodellen som Oslo kommune viste er prøvd i RHFene, men at det ble for stor administrasjonsbyrde og at det utløste en first mover-problematikk.

Teknisk beregningsutvalgs leder poengterte at det krever innsats i virksomhetene og gjøre seg organisatorisk klar til bruk (prinsipp C). Dersom prinsipp B blir gjeldende må derfor aktørene kunne forvente at det gis tilstrekkelig forutsigbarhet for å kunne gjøre seg

	<p>organisatorisk klare. Ideelt sett er det samtidighet i de to prinsippene.</p> <p>Kommunesiden uttalte at det er forskjell på leverandørene og hvor lett det er å bestille. Videre ga kommunesiden uttrykk for at det må være tydelige kriterier for organisatorisk klar til bruk og teknisk klart til bruk. Dersom pilotering er en del av teknisk klart til bruk er det enklere å støtte prinsipp B for kommunenes del. RHFene påpekte at man må beskrive hva som ligger i pilotering ettersom man ikke kan pilotere i alle system og i alle kommuner.</p> <p>RHFene påpekte at nasjonale standarder skal insentivere leverandørene til å tilpasse sine systemer til nasjonale løsninger. Kommunene må vurdere leverandører ut i fra i hvilken grad de er villige til å etterleve nasjonale standarder. Videre ble det uttrykt et ønske om en beskrivelse av forskriftene i notatet.</p> <p>NHNs utvalgsmedlem opplyste om at NHN ikke driver med nyutvikling eller nye løsninger. Det som diskuteres er eksisterende nasjonale løsninger som har fungert lenge, og man diskuterer hvordan drift- og forvaltningskostnadene skal fordeles i 2022. Videre uttalte han at for nyutvikling er denne diskusjonen relevant, men for eksisterende løsninger bør ikke dette være like relevant da dette er løsninger man vet fungerer, pilotert og utprøvd over flere år. Leder i Teknisk beregningsutvalg uttalte at disse prinsippene skal gjelde for nye løsninger i fremtiden, og også om det er endringer på eksisterende løsninger som påvirker løsningene i henhold til definisjonen av teknisk klart.</p> <p>RHF uttalte at det er nasjonale løsninger i dag, f. eks. kjernejournal, som er teknisk klart til bruk, men ikke organisatorisk klart til bruk i kommunene.</p> <p>Apotekforeningen ga uttrykk for at det var vanskelig å delta i diskusjonen da Apotekforeningen er i en særstilling. Apotekene ønsket at det skal referatføres at apotekenes 11 % ikke skal tas av hele beløpet, men kun av den delen apotekene bruker.</p>	
	<p>Oppfølging: Sekretariatet tar med seg innspillene i det videre arbeidet.</p>	
<p>4/20</p>	<p>Veien videre og møtedato vår 2021</p>	<p>Drøfting</p>
	<p>Det inviteres til et kort Teknisk beregningsutvalg møte 23. september for å drøfte innspillene til rapporten. Forslag til datoer for møtene i utvalget i 2021 ble presentert. Det ble opplyst om at møtene 25. mars og 2. september ville bli noe lengre og at det er et ønske om fysisk deltakelse.</p> <p>Innspill: Det ble ytret ønske fra medlemmene i utvalget om å unngå å legge utvalgsmøtene på torsdager og tirsdager.</p>	
	<p>Eventuelt</p>	
	<p>Det var ingen saker under eventuelt.</p>	